

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Заместник-министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

№ РД 09-4784/28.09.2022 г.

На основание чл. 13д, ал. 2, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс, във връзка с осигуряването на обучението по учебен предмет и Заповед № РД09-3893/15.08.2022 г. на министъра на образованието и науката

УТВЪРЖДАВАМ

учебна програма за специфична професионална подготовка по учебния предмет **учебна практика живопис** за професионалното направление код **213 „Аудио-визуални изкуства и техники; производство на медийни продукти“**, професия код **213070 „Графичен дизайнер“**, специалност код **2130701 „Графичен дизайн“** съгласно приложението.

Х

Мария Гайдарова
Зам.-министър на образованието и науката

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А
ЗА СПЕЦИФИЧНА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА
ПО
УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ
ЖИВОПИС
УЧЕБНА ПРАКТИКА

Утвърдена със Заповед № РД 09-.....20..... г.

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

Код 213 „АУДИО-ВИЗУАЛНИ ИЗКУСТВА И ТЕХНИКИ; ПРОИЗВОДСТВО НА МЕДИЙНИ ПРОДУКТИ“

ПРОФЕСИЯ:

Код 213070 „ГРАФИЧЕН ДИЗАЙНЕР“

СПЕЦИАЛНОСТ:

Код 2130701 „ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН“

София, 2022 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по учебен предмет **учебна практика живопис** е предназначена за професията „Графичен дизайнер“, специалност „Графичен дизайн“ от професионално направление „Аудио-визуални техники; производство на медийни продукти“ съгласно типовите учебни планове за професионално образование с интензивно изучаване на чужд език, разширено изучаване на чужд език и без интензивно и без разширено изучаване на чужд език в паралелки във всички форми на обучение.

Учебната програма включва знания и умения, свързани с използването на различни материали и техники, с възможности за творческо изразяване чрез изобразителните възможности на цвета, както и усвояването на творчески подход при създаването на художествени произведения. Учениците се запознават с основните принципи и закони за изграждане на живописна композиция.

Учениците трябва да усвоят използването на различни живописни техники при работа с изобразителни материали, да пресъздават обектите от натура, да владеят принципите на изграждане на композицията както в изящната, така и в декоративната живопис, да развият пространственото си мислене.

Учебното съдържание е разпределено в седем раздела, с примерен брой учебни часове и включените теми. Всяка тема се разпределя от учителя в началото на учебната година.

Обучението по учебния предмет **учебна практика живопис** се извършва във взаимовръзка с учебните предмети от общообразователната и отрасловата професионална подготовка.

Чрез учебното съдържание по учебния предмет **учебна практика живопис** учениците придобиват обща представа не само за основните елементи на живописиста, но и за нейните разновидности и изразните възможности на различните материали и живописни техники.

Учебното съдържание формира познания за композиция и форма, цвят, цветни гами и видове специализирани палитри. Дава възможност за изграждане на трайни навици на възприемане, пресъздаване, оценяване и творческо осмисляне на околната материална и духовна среда.

Приложният характер на учебния предмет изисква онагледяване с разнообразни дидактически материали, репродукции на художествени произведения, организиране на пленери и посещения на изложби. Препоръчително е ползването на документални, игрални филми и сайтове на галерии в интернет.

Спецификата на изграждане на практически умения при работа с изобразителни материали налагат обучението да се провежда в добре оборудвани ателиета със стативи, предмети за изобразяване в живописните композиции, препарирани животни и други реквизити като плоскости за фон и драперии. Провеждането на практическото обучение в реална работна среда на учениците от XI клас може да се организира съвместно с фирмите партньори и при провеждането от тяхна страна на пленери, бианалета, конкурси и изложби.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

С обучението по учебния предмет учебна практика живопис се цели придобиване на знания за основните свойства на цвета, цветните хармонии и изграждане на определен колорит, изграждане на форма и пространство, знания и умения за работа с различните видове материали и техники, с които се изгражда една живописна творба.

Формирането на професионалните компетенции по предмет учебна практика живопис дава възможност на учениците да придобият изобразителна култура чрез натрупване на знания и умения със средствата на живописата. В създадените учебни творби учениците трябва да покажат творческо въображение, да изразяват мисли и чувства със средствата на живописата.

Основните цели на изучаването на учебния предмет са:

- да възпитава вкус и отношение към цветовете;
- да развива познавателни интереси при работа с различни цветни материали и техники;
- да прилага знанията за видовете гами и за изменението на цвета в пространството;
- да изгражда различни материи и да постига колоритно единство в творбата.

Чрез учебното съдържание се цели постигането на следните цели:

- въведение на учениците в учебния предмет учебна практика живопис и спецификата на отделните му жанрове;
- получаване на нови знания за основните елементи и понятия в изобразителното изкуство и изграждане на умения за разграничаване на отделните стилове и жанрове в изкуството;
- придобиване на знания за основните свойства на цвета, цветните хармонии и изграждането на определен колорит; запознаване с различните видове цветови гами и изграждане на умения за работа с цветовете гами, контрасти и хармонии;
- въвеждане на учениците във видовете живописни техники;
- придобиване на знания за изграждане на форма и пространство, знания и умения за работа с различни видове материали и техники;
- практически умения за работа със съответните живописни техники;
- запознаване със спецификата на композицията в пейзажа, умения за поместване във формата, изграждане на композиция със средствата на живописата; развиване на практически умения за самостоятелна работа;
- запознаване с натюрморта като жанр и приложението му в графичните изкуства. Придобиване на умения за творческо прилагане на техническите средства към проекта.

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Разпределение на учебното време

Общият брой часове по учебния предмет учебна практика живопис е определен в типовите учебни планове за съответната специалност в специфична професионална подготовка.

Варианти	Вариант I	Вариант II
Часове по типов учебен план	130 учебни часа	36 учебни часа

Раздели, теми и препоръчителен брой часове

Учебното съдържание е структурирано в **седем** раздела. За всеки раздел са записани препоръчителен брой учебни часове и теми. Учебните часове се разпределят по раздели и теми в началото на всяка учебна година от учителя в зависимост от възможностите и интересите на учениците, методите на обучение и планираната в училищния учебен план разширена професионална подготовка. Усвояването на учебното съдържание може да се планира и в учебната програма при провеждането на практическото обучение в реална работна среда в XI клас за учениците в дуална форма на обучение.

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ И ТЕМИТЕ	ВАРИАНТ I Препоръчителен брой часове	ВАРИАНТ II Препоръчителен брой часове
I.	Основни понятия в живописа	6	4
1.	Общи сведения за предмета живопис		
2.	Характеристика, стилове, жанрове		
3.	Материали и техники		
II.	Видове цветови гами	10	4
1.	Хроматична, ахроматична		
2.	Топли и студени		
3.	Контрастни цветове. Цветови хармонии		
III.	Технология и техника на живописа	28	8
1.	Запознаване с различни живописни техники: акварел, темперни бои, маслени бои, пастели, смесени техники и др.		
2.	Технология на акварела, пастела, темперните, маслените и акрилните бои		
3.	Стилове на работа: текстури, преливки, велатури, имприматури, мокро в мокро и др.		
4.	Дигитална живопис		
IV.	Живописен пейзаж	20	6

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ И ТЕМИТЕ	ВАРИАНТ I Препоръчителен брой часове	ВАРИАНТ II Препоръчителен брой часове
1.	Видове пейзаж		
2.	Въздушна и линейна перспектива		
3.	Творчески задачи		
V.	Тонално изграждане на форма и пространство	20	6
1.	Тонално изграждане на форма и пространство. Запознаване с натюрморта като жанр		
2.	Натюрморт с три предмета в топла гама с контрастно осветление		
3.	Натюрморт с три предмета в студена гама с контрастно осветление		
4.	Натюрморт с три предмета в съчетание на топли и студени цветове с контрастно осветление		
VI.	Декорация и стилизация	30	6
1.	Декоративно и тонално изграждане на формите от флората, фауната, предмети от бита и човешка фигура в пространството		
2.	Ескизи на обекти от флората и фауната с цветен материал по натура		
3.	Стилизиране на елементи от флората и фауната		
4.	Стилизиране и типизиране на човешка фигура в композиция в интериорна и екстериорна среда		
VII.	Творчески задачи	16	2
	ОБЩ БРОЙ ЧАСОВЕ:	130	36

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНОТО – ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

В резултат от обучението ученикът трябва да притежава следните знания, умения и компетентности:

Знания:

- за значението на живописата за художественото творчество;
- за основните понятия в живописата – цвят, светлина, форма и пространство;
- за спецификата на отделните стилове и жанрове;
- за технологията на живописата;
- да анализира тема и да изгражда изобразителен сюжет;

Умения да:

- създава образи чрез средствата на живописиста;
- прилага получените теоретични знания по живопис;
- използва спецификата на материалите за живописното изграждане на формите;
- анализира формата и характера на цялото и детайлите;
- прилага знанията и уменията си по живопис при изобразяването на обекти от натура;
- прилага при работа различните живописни техники;
- използва различни средства, техники и технологии;
- постига единство между идея и изпълнение;
- създава картинно пространство.

Компетентности:

- изграждане на натюрморт, портрет и фигура със средствата на живописиста;
- естетическа селекция на цветове при изработка на продукт;
- използване технически правилно цветовете за графичен и уеб дизайн.

V. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. Петя Герасимова – СУ „Черноризец Храбър“, гр. Пловдив
2. Румяна Григорова – СУ „Черноризец Храбър“, гр. Пловдив
3. Атанас Янев – СУ „Черноризец Храбър“, гр. Пловдив
4. инж. Маргарита Гатева – гр. София
5. д-р инж. Цветанка Апостолова – гр. София

Учебната програма е разработена в изпълнение на Дейност 2 „Дейности в подкрепа на образователната система“ по Проект BG05M2OP001-2.014-0001 „Подкрепа за дуалната система на обучение“, финансиран от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структурни и инвестиционни фондове.